

■ CONVIVENZA

Vacanzas

DA BETTINA CADOTSCH*

La mar, bellas palmas, sablun alv sco la naiv, in bun coctail e simplamain far nagut. Gea, vacanzas èn super! Ed jau pens che fitg blers da vus han uss exact quest sentiment da vacanzas, e quel è franc era bain merità.

Ir en vacanzas, surtut la stad, quai tutga tenor mia opiniun in zic tar il stil da viver dad ozendi. Tgi che na va betg davent, sper la mar u en ina citad, sto ristgar ch'ins guardia curius sin el ed el auda era franc in u l'auter commentari. Jau na sai betg propi pertge che quai è uschia. Però tuts vulan insaco cuir insatge a sazez. Tuts vulan vegnir brins e mussar fotografias da bellezza lieus. Tuts vulan vegnir davent dal mintgadi, betg esser cuntanschibels tut il temp ed emblidar ils quitads. Sa chapescha datti era blera glied che na va betg regularmain en vacanzas, saja quai per motivs finanzials u per auters motivs, però tenor mia opiniun van els «tuts» en vacanzas.

Era jau sun sco «tuts», era jau vom gugent en vacanzas. Jau hai gugent la mar, hai gugent auters pajais ed autras culturas ed igl è simplamain excitant dad ir en in aviun u en il tren e dad esser in pèr uras pli tard en in auter lieu cun ina filosofia da viver totalmain outra. E tge datti pli bel ch'ina rendida dal sulegl sper la mar? Quai tuna in zic da kitsch, è però simplamain la vardad. Jau hai anc

oz davant mes eglis la rendida dal sulegl durant mias davosas vacanzas sper la mar. Ed jau schess che sch'ins turna da las vacanzas e na s'enricla gnanc zic d'avair dà ora daners, lura han ins fatg il dretg. E quai era sch'ins è strusch ch'ins è puspè a chasa en il trot da mintgadi.

Mes geniturs han pauca chapientscha per quai. Els sa dumondan adina, daco che jau vi dar ora tants da mes daners per in'emna vacanzas. I saja bain era bel qua e cun far fain vegnia jau uschia u uschia pli brina che sper la mar. E gea, sche jau di la vardad han els en sazez rasschun. Atgnamain na stuess jau betg ir davent, perquai ch'i ma plascha er en il Surres ed en il chantun Grischun. Ed els han era rasschun sch'els din ch'i saja qua pli segir e betg criminal. Tuttina, il giavisch dad ir davent e da vesair autras chaussas, quel hai jau, ed el vegn adina pli grond. Jau pens en in pèr onns, cura che jau hai dapli daners, vegn jau a far viadis pli lungs. En l'America, en l'Australia, dapertut in pau. Però psst, bab e mamma na san anc da nagut!

Tge che jau stoss però dir: jau sun in tip che va fitg gugent davent, che turna però era puspè gugent. Uschia essan nus bain tuts in pau, u betg? Jau hai plaschair da vegnir cun il tren da Turitg cunter Cuir. Cuir è numnadamain quasi mes segund dachasa. E cura che jau sun lura puspè enavos, propi a chasa, m'accorsch jau tge che ha mancà il pli fitg. Sper mes chars èsi las pli simplas chaussas: aua, per exempel. Aua da spina, senza gust da clor, quai è lura uschè bun sco in bun sitg vin. Ed era las vatgas, ils prads verds, la bun'aria e las bellas muntognas ch'èn uschiglio uschè ordinarias èn tuttenina spezialas. Perquai èsi tranteren era bun da far vacanzas, per s'accorscher quant bel ch'ins ha en sazez ed en tge paradis che nus pudain viver.

Vocabulari

tutgar – hier: dazugehören
ozendi – heute, heutzutage
insaco – irgendwie
cuir – gönnen
lieu – Ort
cuntanschibel – erreichbar
jau vom gugent – ich gehe gerne
excitant – aufregend
rendida dal sulegl – Sonnenuntergang
s'enriclar – bereuen
chapientscha – Verständnis
far fain – heuen
plaschair – gefallen
s'accorscher
– sich bewusst werden, merken
aua da spina – Hahnenwasser,
prads verds – grüne Wiesen
uschiglio – sonst

Unterstützt von der
Lia Rumantscha

Lia Rumantscha

* Bettina Cadotsch è creschida si a Savognin ed ha fatg la matura bilinqua a Cuir. Actualmain lavura ella sco praticanta tar Radio Südostschweiz.